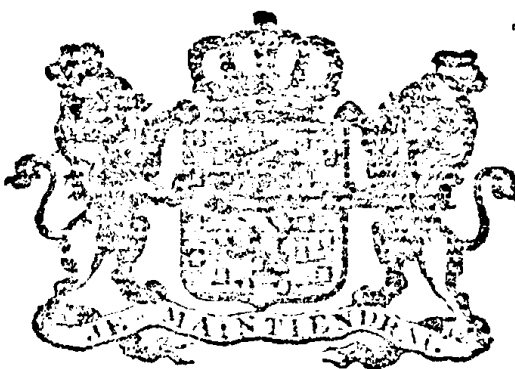

STAND DER MAAN.

5 Januarij	VOLLE MAAN.
12	LAATSTE KWARTIER.
20	NIEUWE MAAN.
28	EERSTE KWARTIER.

WATERGETIJDEN.

	Hoo, Water, Laag Water.
9 WOENSDAG	smorg. 9-32 sm d. 3-32
10 DONDERDAG	10-23 4-23
11 VRIJDAG	11-14 5-14
12 ZATURDAG	12-05 6-05

SURINAAMSCHÉ COURANT.

Ao. 1833.

WOENSDAG, DEN 9ten JANUARIJ.

No. 13.

PARAMARIBO.

PUBLICATIE.

IN NAAM DES KONINGS.

DE 'GOUVERNEUR' GENERAAL DER NEDERLANDSCHE WEST-INDISCHE BEZITTINGEN.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

In overweging genomen hebbende, dat de Schutterij dezer Kolonie op het tegenwoordig tijdstip zoo veel mogelijk behoort te worden versterkt.

ZOO IS HET, dat Wij den Kolonialen Raad gehoord, met alteratie van alle de deswege bestaande verordeningen, hebben goedgevonden en verstaan, *provisieel en tijdelijk*, te bepalen en vast te stellen, zoo als Wij zijn doende bij deze:

ARTIKEL 1.

Niemand zal eenige aanspraak hebben om van den persoonlijken dienst bij de Schutterij te worden bevrijd, dan alleen diegenen, die onder de navolgende categorien vallen; te weten:

- 1°. Die met ziekten of lichaamsgebreken behebt zijn, zoodanig dat zij tot het doen van dienst wezen onmogelijk en in de daad buiten staat zijn.
- 2°. Die persoonlijk in militairen dienst zijn, hetzij bij de Land- of Zee-macht.
- 3°. De leden van den Kolonialen Raad, den Gouvernements Secretaris daaronder begrepen, en de President, Leden, Griffier en Adjunct-Griffier bij het Gerechtshof, voor zoo verre dezelve niet als Officieren mogten worden geplaatst, benevens de Koloniale Ontvanger en Betaalmeester.
- 4°. De eerste Kamerbewaarders, Deurwaarders of Bodem bij genoemde Collegien.
- 5°. De Leeraren der onderscheidene Godsdienstige gezindheden; de leden der Kerkenraden of Kerkbesturen daaronder niet begrepen.
- 6°. De geadmiteerde en praktiserende Genees-, Heel- en Vroedkundigen.
- 7°. Degenen, die den rang van Officier bekleed hebben, voor zoo verre zij dezelve niet in gelijken of hoogerem rang mogten worden geplaatst, bijaldien namelijk in de tegenwoordige omstandigheden door hen deze vrijstelling mogt worden gereclameerd.
- 8°. De Hoofd-Onderwijzer en de Stads-Schoolmeester.
- 9°. Degenen die tot den dienst der Brandspuiten behooren, zoo lang dezelve in werkelijken dienst zijn.

En wordt mitsdien aan de Commissie tot inlijving voor de Schutterij de bevoegdheid toegekend, om elk en een iegelijk, die onder de bovenstaande categorien niet is vallende in de Schutterij in te lijven.

ART. 2.

Van de contributie ten behoeve der Schutterij zullen alleen bevrijdt zijn, de navolgenden:

- 1°. De zoodanigen die volgens art. 7 van het Reglement voor de Schutterij, dd. 20 Maart 1824, niet admissibel zijn.
- 2°. De Leden van den Kolonialen Raad, voor zoo verre dezelve die functien *honorefiek* bekleeden, en zoo lang zij in functien zijn.
- 3°. De leden van huisgezinnen, in hetzelfde huis wonende, wanneer twee of meer personen uit zoodanig Huisgezin persoonlijken dienst doen; behalve huw-zonen en dochters bij hunne ouders inwonende, zullen echter gerekend worden een afzonderlijk huisgezin uit te maken.
- 4°. Degenen die werkelijk in militairen of schutterlijken dienst zijn, of als militair zijn gepensioneerd of gegageerd.
- 5°. Die tot de brandspuiten behooren, gedurende hunnen diensttijd.
- 6°. Weduwen wier zoon of zonen bij de Schutterij werkelijken dienst doen.
- 7°. Degenen die uit eenige armenkas worden bedeeld of geallimenteerd.

ART. 3.

De in deze voorkomende bepalingen zullen in werking komen, op den dag, waarop deze Publicatie zal worden afgekondigd; zullende alzoo de bovenstaande provisionele verordeningen onverwijld worden toegepast, onverschillig of er reeds vroeger vrijstellingen mogten zijn verleend, al dan niet: en wordende te dien einde de commissie tot inlijving voor de Schutterij gemagtigd, om voor zoo veel, des noods, alsnog de vereischte oproepingen ter inlijving te doen.

En opdat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd en in het Gouvernements-blad geinsereerd.

Aldus gearresteerd alhier aan Paramaribo, den 5 Januarij 1833, het twintigste jaar van Zijner Majesteits regering.

E. L. VAN HEECKEREN.

- Ter Ordonnantie van Zijne Excellentie, De Gouvernements Secretaris, G. A. VAN DER MEE.
Gepubliceerd alhier aan Paramaribo, ten zelve dage.
De Gouvernements Secretaris, G. A. VAN DER MEE.

TWEEDE OPROEPING.

Op last van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, worden mits dezen door den ondergeteekenden opgeroepen, alle Mannelijke Ingezetenen dezer Plaats, die hun *zeventiende* jaar zijn ingetreden, doch hun *vijftigste* niet hebben volbragt, en niet in de Schutterij dezer Plaats zijn ingelijfd, om het even in welke Wijk dezelve zijn woonachtig, en nog niet voor de Commissie tot Inlijving zijn verschenen, om zich op Vrijdag den 11^{den} dezer maand, te vervoegen voor de Hoofdwacht der Schutterij, ten einde in dezelve te worden ingelijfd.

Elk en een iegelijk wien zulks mogt aangaan, wordt bij deze herinnerd, dat op welke grond men ook aanspraak op vrijstelling mogt maken, dit echter dengenen, welke ten dage dienende niet verschijnt,

niet bevrijdt van de boete, bepaald bij art. 5 van het nog bestaande Reglement van Organisatie, Administratie en Discipline voor de Schutterij van Paramaribo; zullende naargaans de opgegevene redden van vrijstelling worden onderworpen aan de beoordeeling der daartoe benoemde Commissie.

Paramaribo, den 5 Januarij 1833.

De Majoor Kommandant der Schutterij, P. FIERS SMEDING.

EDICTALE CITATIE.

(285) Uit kracht van acte eerste default met admisse tot eene tweede dading, in dato 23 November 1832, verleend door den Hove van *Civile en Criminele Justitie* dezer Kolonie, aan Mr. DAVID J. PRESBURG en NICOLAAS HERBERT, in qualiteit als Executeuren Testamentair en Rederaars van den Boedel en Nalatenschap, van wijlen CHARLES STUART, in leven inwoner dezer Kolonie, en aldaar op den 11^{den} April 1832 overleden, impetranten, van appointment van Edictale Citatie en Eischers.

Zoo worden door mij Exploiteur bij het Gerechtshof der Kolonie Suriname, voor de tweede maal bij openbare Edictale *ad valvas curiae* gedagvaard, gelijk ik dagvaard bij dezen, alle bekende en onbekende binnenlandsche Crediteuren, tussgaders elk en een iegelijk binnen Lands, welke beweren mogt eenige actie, recht of aanspraak ten lasten voormelden Boedel en Nalatenschap te hebben, geimpetreed en gedaagden.

Omme te compareren ter geprivilegeerde rolle van welgemelden Gerechtshof, welke gehouden zal worden op den 18^{den} Januarij 1833, ten einde aldaar de impetranten q. te zien dienen van acte eerste default en tweede dading bij Edictale *ad valvas curiae*, en wijders met de impetranten q. voort te procederen als naar regten.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd als naar stijle, aan Paramaribo, den 7 Januarij 1833.

De Exploiteur, N. L. BRAAM.

ADVERTENTIËN.

(276) Over zes Weken, dag en datum nader te bepalen, zal den ondergeteekende q. door den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek doen verkoopen: Het HUIS en ERF, staande en gelegen alhier aan Paramaribo, aan de Hoogestraat, L. D. No. 792, aankomende den Boedel nu wijlen J. F. STOLKERT, zullende de bewijzen van eigendom ter visie liggen bij voornoemde Vendumeester.
Paramaribo, 7 Januarij 1833.
ABR. S. VAN COERLAND q.

(294) J. E. LYONS, zal MORGEN op Vendu verkoopen: de Misticmeid WILY HELMINA, aankomende den WelEd. Heer H. BIJLAART, nom. ix. Voorts 14 staks melkgevende Koebeesten, Bolletrie Singels, enz., enz.

(274) Daar de ondergeteekende, uitloofde van familiebetrekkingen, voornemens was deze Kolonie te verlaten, doch alstu door tijdsomstandigheden daarin is verhinderd; zoo brengt hij mits deze ter kennis van het geëerd Publiek, dat hij zijn PRACTIJK zal blijven uitoefenen, except bij dezulken, welke aan hem sedert *onderscheidene jaren* nog verschuldigd zijn; alsmede die, welke de zieken van hunne Eigendommen of Administratiën in A. P. bij NIET GEADMITEERDE personen ter genezing hebben toebetrouwd; — zulende evenwel diegenen, welke in behoeftige omstandigheden verkeerden, ten alle tijde, vrij over zijn persoon kunnen beschikken.

Paramaribo, 8 Januarij 1833.

G. BERGMAN,

Chirurgijn.

(278) De ondergeteekenden berigten bij deze, dat hunne *Firma* is gedissolveerd.

Paramaribo, den 8 Januarij 1833.

De Wed. J. VERVUURT & ZON.

SCHEEPSTIJDINGEN.

TE BRIJNSTUNT AANGEKOMEN.

Den 4den dezer, de Nd. Am. Brik *Banien*, Kapt. ROBERT EVANS, is den 14 December van Boston gezeild.

Den 6den, de Nd. Am. Schooner *Saco*, Kapt. JOHN WILSON, is den 20 November van Boston gezeild. Beide liggen *Quarantaine*.

MENGELINGEN.

DE VRIJHEIDSBOOMEN.

(*Vervolg en slot van No. 2.*)

De Basoche, welker geschiedenis geenszins van trekken van een eigendommelijk patriotismus is onthloot, kweekte uit haren laatsten meiboom niet den eersten vrijheidsboom: — een Priester is deszelfs Schepper, een Priester in één der minstbeduidende dorpen van Frankrijk gaf het teeken er toe.

Zoo verhaalt althans de onlangs overledene *Abt Grégoire* in zijn klein geschrift; *over den vrijheidsboom* hetwelk in het tweede jaar der republiek werd in het licht gegeven. Dit boek is uiterst zeldzaam geworden; *Bonaparte*, die den ijverenden republikein niet genegen was, moet alle exemplaren, welke hij daarvan kon magtig worden, liebben doen vernietigen; zoo dat de weinigen die aan den kruistogt ontkwamen, op publieke verkoopingden schier tegen goud worden opgewogen. Volgens *Grégoire* was het dus *Norbert Pressac*, pastoor van St. Gaudens bij Civray, in het departement Vienne, die het eerst op de gedachte kwam om den ouden aristocratischen meiboom ter eere der vrijheid te planten. In Mei 1790, op den dag dat de nieuwe municipale overheid werd ingehuldigd, deed hij eenen schoonen jongen eikenboom in het woud uitgraven en de bewoners, mans en vrouwen, planteden denzelven op de dorpsweide, alwaar de pastoor eene redevoering op de vrijheid en de revolutie hield: „In de schaduw van dezen boom”, zeide hij, „zult gij u herinneren dat gij Franschen zijt en in uwe grijsheid uwen kinderen vertellen van den eeuwig gedenkwaardigen tijd in welken gij hem plantet.” Hierop vermaande hij alle landlieden, die in processen waren verwikkeld hunne geschillen door scheidsregters te laten bijleggen; allen stemden daarin toe: scheidsregters leslechten het pleit, en gezang en vreugde besloten het feest. De dagbladen gewaagden van dit feest, en tetsond werd het in meer dan honderd plaatsen nagebootst. Zoo werd de gedachte van één enkel mensch een nationaal gebruik, en eindelijk zelfs eene staatswet. Onder groote feestplegtigheden plantte (*Lodewijk XVI*) met eigene hand eenen vrijheidsboom in den tuin der Tuileriën; maar de arme boom had het later te bezuren, dat die hand hem had opgericht. De conventie stond den jonge weezen der voor het vaderland gevallen burgers toe, denzelven te vernielen, en eenen anderen in zijne plaats te planten.

In de eerste jaren der revolutie moet de afstamming der vrijheidsboomen van de meiboomen algemeen zijn bekend geweest; want schier overal koos men de Mei maand tot deszelfs oprigting uit. Vooral in Mei van 1792 openbaarde zich des volks geestdrift voor deze boomen. Alle gemeenten wedijverden met elkander, om de schoonste boomen te planten. Juist destijds werd het land door eenen inval van vreemde troepen bedreigd, en bij deze zinnebeelden hunner verlossing uit de slavernij zwoeren de burgers, zoo als de soldaten bij hunne vaandels, den heiligen geboorte grond tot op den laatsten druppel bloeds te verdedigen. Het getal der destijds geplante vrijheidsboomen wordt op 60,000 aangegeven; want ook het kleinste marktplek had zijnen vrijheidsboom; in de steden der zuidelijke departementen stond zelfs in iedere straat, ja schier voor elk huis een vrijheidsboom. Maar niet slechts in de steden en dorpen; ook aan de grenzen der republiek en op de hoogste punten van elk departement werden vrijheidsboomen geplant. Zoo kwamen de Franschen en de burgers van Geneve onderling overeen, eenen *„arbre de la fraternité”* op de grensscheiding der beiden landen te planten, en omstreeks den zelfden tijd vereenigden zich onderscheiden genootschappen om op den top van den Gländosse één der hoogste bergen van het departement der Drôme, eenen vrijheidsboom te planten.

Grégoire wijdt aan dit punt eene opzettelijke afdeeling van zijn boek, en geeft de voorkeur aan den eikenboom. „De hulde, welke onze vaders hem bewezen,” zegt hij, „zijn statige opgroei, zijn veelvuldig nut en zijne verspreiding over geheel Frankrijk geven hem regt op deze onderscheiding.” Ook zijn hooge ouderdom voert hij ter onderschrijving zijner meening aan; daar echter de eik zoo zeer langzaam groeit, werd hij op de meeste plaatsen niet tot nationalen boom gekozen. Veelmeer werden naar de plaatselijke gelegenheden en andere omstandigheden, eiken-, olmen-, kastanjes-, populier-, moerbezie-, pijn-, denne en andere boomen; zonder onderscheid, tot vrijheidsboomen genomen. „Op zeer vele plaatsen gaf men aan den populier den voorrang, welken hij allezins verdiende uitloofde van zijnen snellen wasdom, en van zijne gestalte als groene obelisk, die hem bijzonder geschikt maakt tot versiering der straten en openbare pleinen. De vrijheidsboom der stad Ronaan was een populier, die, ten jare 1810, met de hoogste torens der stad wedijverde. Midden in de straat der voorstad St. Antoine te Parijs, staat nog in dit oogeblik, (ten ware dan dat de nieuwe of Julij-revolutie denzelven hebbe omgehouden,) bij de meeste bewoners vergeten, als vrijheidsboom, een olm, die, daar hij geheel afgezonderd op zich zelven staat, een des te schitterachtiger gezigte oplevert. Dit voorbeeld bewijst dat niet alle vrijheidsboomen met den regeringsvorm onder welken zij geplant werden, verdwenen zijn; zoo staat er ook nog wel in den gevel eener dorpskerk, niet verre van Parijs, in nog leesbaar letterschrift: *„Temple de la Raison.”*”

TREK VAN GELUKKIGE TEGENWOORDIGHEID VAN GEEST.

De Heer LOQUIN, komende uit Indiën, ten einde in Afrika te vertoeven, werd, met zijne reisgezellen genomen, en in Tunis opgebragt. Deze geleerde verwierf verlof om den Dey te spreken, die hem, voor zich en zijne vrienden, de vrijheid toezeide, indien hij een *Georgisch* meisje van 17 jaren konde genezen, van hetwelk hij veel werks maakte, en dat aangetast was van eene ziekte, tegen welke de medicijnen zijner Geneesheeren niets vermogten. Den geleerden *Franschman* gelukte het, der schoone *Georgische* hare gezondheid te hergeven. Maar hare dankbaarheid stond hem duur! Zij had verlof gekregen, hem te zien na hare herstelling, onder voorwendsel dat dezelve niet volkomen was. Dan, op zekeren dag verriaste de Dey zijne gunstelingen, daar zij haren redder

lijken van hare erkentenis gaf, die, zonder misdadig te zijn, (hij was toen 61 jaren oud) eenen Dey van Tunis zooplantig konden schijnen. Woedend zeide hij tot den *Franschman*: „Binnen een jaar zijt gij een *„lijk!”* terwijl hij tevens zijn' poujaard trok, om het meisje te doorsteken. „Laat af!” riep hem LOQUIN met eene ontzagwekkende en majestueuze houding toe: „Ik weet, dat ik in Afrika ben gekomen om te sterven; maar ook gij zult een uur na mij sterven, en zoo gij haar treft, die gij bedreigt, zult gij oogenblikkelijk sterven, nadat gij haar hebt omgebragt!” De Dey verbleekte, vergenoegde zich niet den Heer LOQUIN te doen opsluiten, en deed hem met zijne vrienden des anderen daags inschepen naar *Siville*. — Na zijne terugkomst, zich naar *Dyon*, zijne geboortestad, begevende, vertelde hij, op het aanzoek eens vriends, te *Villefranche*, alwaar deze bekwame Natuurkundige thans in de armen van den Heer RAUCHAULTAIS, zijn medgezel op alle zijne reizen, in den ouderdom van 67 jaren, zijne roemvolle loopbaan heeft geëindigd. Hij laat 150 handschriften na. Zijne laatste woorden waren deze: „O Orindige schatten der Natuur! ik moet u dan verlaten? Vaarwel!”

HAVANA - SIGAREN.

In de Havana behoort de Tabak tot de meest noodwendige dingen: immers zouden men aldaar liever gebrek hebben aan brood dan aan Tabak. Deze is het voornaamste produkt des eilands; en weleer was hetzelfde aan een Monopolie onderworpen, gelijk aan dat in Spanje. Hierover nu beklaagden zich de inwoners hevig. De dagbladen en *Brochures* welke het licht zagen tijdens de vrijheid der drukpers op het eiland, waren de echo's van het morren des volks. — Ten laatste dan hebben de goede lieden op Cuba verlof bekomen, tegen betaling vandertig Piasters voor ieder *Tabaquero*, en zes Piasters voor elke duizend Sigaren, welke men uitvoert; zoo veel Tabak te telen, te verwerken, ja, zelfs te rooken als hun goed dunkt! Van dit verlof nu maken zij het beste gebruik van de wereld. Er wordt thans eene buitensporige hoeveelheid tabak verbruikt. Priesters, Munnikken, Nonnen, hupsche vrouwen, kleine jongens en meisjes, zwarten en blanken, alles rookt wat maar rookenskracht bezit. Men rookt bij den weg, in de kloosters, op bals- en danspartijen, en zelfs in de Salons. Menige aardige *petite maitresse* rookt zoo sterk als de beste Uhlân, en vooral met meer bevalligheid. — Dan, wat is er waaraan eene vrouw geene bevalligheid kan bijzetten! Op de vaste kust is deze drift tot den Tabak nog veel sterker. Te *Merida* in *Yucatan* is het toneel in den schouwburg niet overdekt, en al de aanschouwets rooken, en zoo ook in de meeste schouwburgen op de vaste kust. Meer dan vermoedelijk zou het als eene onwellevendheid worden opgevochten zoo iemand niet een Sigaar in den mond had. De zwarten die aan hunne minnaressen geen ander geschenk kunnen doen, bieden haat Sigaren aan. Bewijst een zwarte iemand, die zijn heer niet is, eenige kleine dienst, is een Sigaar zijne belooning. Geen negerin gaat bij den weg dan met een Sigaar in den mond, of achter het oor, ook wel in het haat. Tabakszucht brengt alle standen in aantaking met elkander, en het is daar niet *Egalité ou la mort*, maar *Egalité ou point de Tabac*. — Met een Sigaar in de hand, houdt men den eersten rooker den besten aan bij den weg. *Candela!* roept men, en al ware hij ook een Spansche *Grande*, zoo neemt hij den Sigaar uit den mond om dien den roeper toe te reiken. Deze steekt den zijnen aan, en bewijst geen anderen dank dan een vlugtigen groet. — Laat een Dichter iemand een *Idylle* of *Elegie* lezen, en speelt de Tabak geen rol daarin, heeft hij van het Tabakrooken geen beeldt ontleend, zoo is de uitspraak kort: Het deugt niets; het heeft niets waars noch natuurlijks. I met a. 1833. 25. 6. 7.

Ter Drukkerij van Gezusters SERRES.